

**SVENSKA
KENNELKLUBBEN**
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Kan vi öka den genetiska variationen i vår ras?

Mikaela Sandbacka, ledamot SKK/AK, uppfödare
Sofia Malm Persson, SKKs avdelning för avel och hälsa

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Hur öka den genetiska variationen?

- Dispensregistrering/inmönstring
- Parning mellan varianter av raser (i vissa fall närbesläktade raser)
- Inkorsning/öppen stambok mellan raser

Vilket alternativ
passar bäst?

**SVENSKA
KENNELKLUBBEN**
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Ny Lathund!

SVENSKA KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Datum/Date
2022-10-27

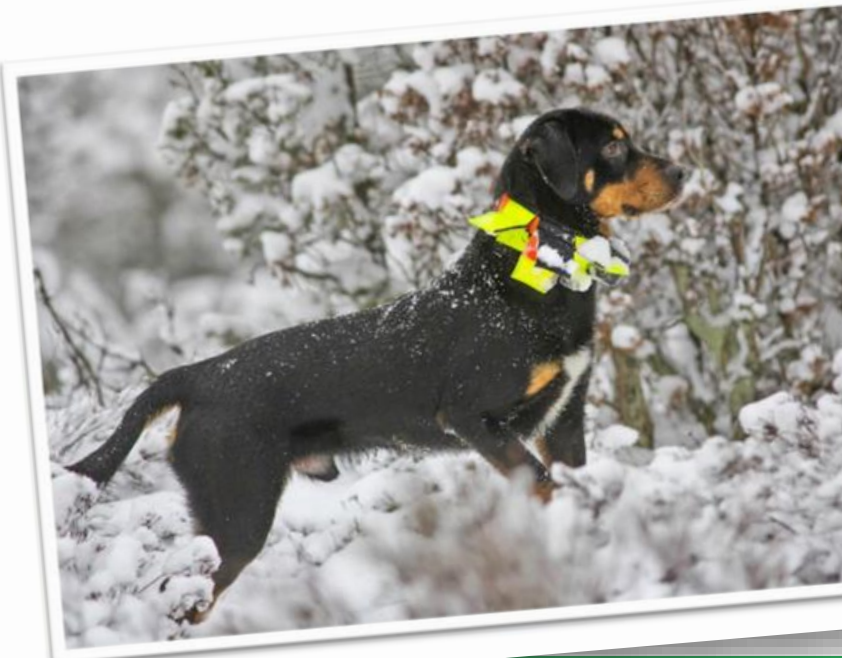
Lathund avseende projekt för ökad genetisk variation

Riktlinjer för ansökan om korsningsprojekt

Ansökan om att genomföra ett korsningsprojekt (som inkorsningar eller genom att öppna stamboken) ställs till SKKs avelskommitté, via rasens specialklubb. Ansökan bör innehålla nedanstående delar:

- En kartläggning av nuläget i rasen (framförallt avseende genetisk variation, allmän hälsostatus och eventuella tecken på inavelsdepression). RAS kan utgöra grunden för den beskrivning.
- Målsättningen med korsningsprojektet.
- Beskriv hur projektet ska bedrivas, t ex i form av inkorsning, dispensregistrering, öppen stambok eller en kombination av olika åtgärder.
- Vald ras/raser för projektet och motivering till denna/dessa.
- Beskriv vilka krav som ska ställas på aktuella avelsdjur i projektet, både individer av den rasen och inkorsningsrasen/-raserna.
- Beskriv hur avkommorna från korsparningar ska följas upp och vilka krav som ska ställas att dessa ska kunna gå vidare i avel.
- Inkludera gärna en kort beskrivning av hur projektet ska kommuniceras med och föräran hos uppfödare, hanhundsägare och övriga medlemmar.
- Inkludera en översiktlig tidplan för projektets genomförande och uppföljning.
- Yttrande från specialklubben ska finnas med i ansökan.

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

SKKs allmänna registreringsregler

”Avelsarbete är en skapande och konstruktiv verksamhet som syftar till att bibehålla eller utveckla hundens egenskaper.

Inom både numerärt små och stora raser kan aveln leda till att för rasen viktiga egenskaper går förlorade eller att oönskade egenskaper får stor utbredning. Avelsarbetet måste då inriktas på en rekonstruktion av rasen. Inkorsning av annan ras är en metod för rekonstruktion som kan utnyttjas för att öka den ärftliga variationen vid inavelsdepression eller vid förlust av för rasen viktiga funktioner.”

Ur SKKs registreringsregler

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Inget nytt...

”Den kunnige uppfödare, som står i begrepp att söka förbättra en väsentlig detalj hos sin ras och finner att lämpligt material saknas inom rasen, bör inte dra sig för att hämta vad han behöver utanför rasen”

SKKs Hundboken 1957

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Kartläggning av nuläget

...med avseende på genetisk variation, allmän hälsostatus och eventuella tecken på inavelsdepression.

- Ta fram underlag (SKK Avelsdata, försäkringsdata, hälsoenkäter m.m.)
- Behöver befintliga avelsstrategier revideras i syfte att bibehålla eller öka genetisk variation?
 - Strikta krav och trösklar?
 - Utbyte med andra länders populationer av rasen?

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Definiera målsättningen

- Varför behövs ökad genetisk variation?
 - Ökad genetisk variation
 - Förbättrad fertilitet
 - Minskad förekomst av specifika sjukdomar
 - Förbättring av vissa egenskaper
 - Återintroduktion av egenskaper
- Vilka befintliga egenskaper är viktiga att bevara?
- Förankring
 - Vad tycker klubbens medlemmar är viktigt?

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Former för projektet

- Dispensregistrering/inmönstring
- Parning mellan närbesläktade raser
- Inkorsning
- Öppen stambok

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Dispensregistrering/inmönstring

- Finns oregistrerade individer som kan vara värdefulla avelsdjur?
- Ansökan ställs till SKK/AK

”Hund, vars härstamning inte kan härledas till inom samma ras registrerade hundar, kan i undantagsfall erhålla registreringsdispens efter att ha bedömts med avseende på exteriör, mentalitet/funktion, hälsa och/eller med hänsyn till genetisk variation. Vilka uppgifter som behövs kan variera beroende på ändamålet med dispensregistreringen.”

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Från ras till variant av ras

- Öppna upp för parning mellan närbesläktade raser?
- Finns flera exempel där t ex olika storlekar och hårlag definieras som varianter av samma ras
- Förenklar genetiskt utbyte mellan närbesläktade populationer
- Kan behålla separata rasstandarder och cert
- Framgår i härstamningen vilken variant individerna tillhör

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Inkorsning

- Introduktion av genetisk variation genom parning med en annan ras?
- Återkorsning i senare generationer
- Upprepade inkorsningar behövs för långsiktig effekt
- Ansökan om inkorsning ställs till SKK/AK
- Avkomma efter korsparning registreras i SKKs X-register
- Korsningsdjuren kan användas i avel om de uppfyller reglerna för aktuell ras (från 2023)
- X-registrerad hund kan delta och meritiera sig i prov och tävlingar på samma premisser som aktuell ras (från 2023)

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Öppen stambok

- Under kontrollerade former öppna stamboken mot annan ras för genetiskt inflöde?
- Administrativt enklare och potentiellt effektivare än inkorsning
- Avkommorna registreras i dagsläget i den ordinarie stamboken (längre fram i SKKs uppdaterade X-register)
- Korsningsdjuren kan användas i avel om de uppfyller reglerna för aktuell ras

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Inkorsning eller öppen stambok – vad ska man tänka på?

- Identifiera lämpliga raser
- Krav på avelsdjur
 - Av den egna rasen
 - Av inkorsningsrasen
- Hur många korsparningar
- Utvärdering av avkommorna
- Planering och kontinuitet för ett lyckat projekt!

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Riktlinjer för ansökan om korsningsprojekt

Ansökan ställs till SKKs avelskommitté och bör innehålla nedanstående delar:

- Kartläggning av nuläget i rasen
- Målsättningen med korsningsprojektet
- Beskriv hur projektet ska bedrivas
- Vald ras/raser för projektet och motivering till denna/dessa
- Vilka krav ska ställas på aktuella avelsdjur i projektet
- Hur ska avkommorna från korsparningar ska följas upp och vilka krav ska ställas för att dessa ska kunna gå vidare i avel
- Kort beskrivning av hur projektet ska kommuniceras med och förankras hos uppfödare, hanhundsägare och övriga medlemmar
- Översiktlig tidplan för projektets genomförande och uppföljning
- Yttrande från specialklubben

SVENSKA
KENNELKLUBBEN
HUNDÄGARNAS RIKSORGANISATION

Tack för uppmärksamheten!

- Mer information och SKKs lathund på [skk.se](https://www.skk.se) under rubriken Avelsfunktionär
<https://www.skk.se/sv/uppfodning/funktionarsinfo/avelsfunktionar/lathund-for-okad-genetisk-variation/>
- Kort film om inkorsning från FKK (9 min)
[What is crossbreeding and how can it be used in dog breeding? – YouTube](#)